

Αριθ. Πρωτ.: 36256Γ

ΑΘΗΝΑ, 12 Απριλίου 2021

Ε Π Ε Ι Γ Ο Ν

Π Ρ Ο Σ

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
Υπόψη
Υπουργού, κ. Κ. Καραμανλή

ΚΟΙΝ.: Γενικό Γραμματέα Υποδομών
κ. Γ. Καραγιάννη

ΘΕΜΑ: Αναθεώρηση τιμών συμβάσεων δημοσίων έργων (3)

ΣΧΕΤ.: (α) Η υπ'αριθμ. 36256/4.2.2021 επιστολή του ΣΑΤΕ

(β) Η υπ'αριθμ. 36256^Α/26.2.2021 επιστολή του ΣΑΤΕ

Κύριε Υπουργέ,

Με την επιστολή μας επανερχόμεθα για τρίτη φορά στην πρόταση την οποία, με τις σχετικές επιστολές μας αλλά και σειρά άλλων παρεμβάσεων, έχουμε θέσει και η οποία αφορά το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργεί η σημαντική άνοδος τιμών υλικών ευρείας χρήσης και υψηλής σημασίας στα έργα.

Η άνοδος παρατηρείται από το καλοκαίρι του 2020 και μετά συνεχώς, ειδικώς δε κατά το τελευταίο πεντάμηνο βαίνει ολοένα και πιο έντονη, με το συνολικό αποτέλεσμα **να δημιουργεί ανυπέρβλητα εμπόδια υλοποίησης νέων εργασιών στις αναδόχους εταιρείες.**

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι **στην εγχώρια αγορά οι τιμές χονδρικής του χάλυβα οπλισμένου σκυροδέματος** από την τελευταία εβδομάδα του Νοεμβρίου και μέχρι και την τελευταία εβδομάδα του Ιανουαρίου **αυξάνονταν εβδομαδιαίως με μέσο ρυθμό μεταβολής 3,3%** ενώ **η αύξηση, σε σχέση με τις τιμές του Αυγούστου 2020, ήδη ανέρχεται σε 34,8%! ¹**

Ταυτόχρονα, **πληθώρα σημαντικών προμηθευτών υλικών** των εργοληπτικών εταιρειών δηλώνουν στις εταιρείες μέλη μας ότι υφίσταται αποσταθεροποίηση των τιμών των πρώτων υλών και μεγάλες διακυμάνσεις στην διαθεσιμότητα των υλικών που εμπορεύονται και ως εκ τούτου **δεν μπορούν να δεσμευθούν σε χρόνους και σε τιμές παράδοσης των παραγγελιών που δέχονται! ²**

Σημειώνουμε ότι **το πρόβλημα δεν είναι μόνο ελληνικό** αλλά και ευρωπαϊκό και οφείλεται στην απότομη παύση των δραστηριοτήτων εξ αιτίας της πανδημίας του Covid

¹ Βάσει προσφορών προς τα Μέλη μας, οι οποίες και είναι διαθέσιμες, εφόσον απαιτηθεί.

² Βάσει επιστολών προμηθευτών προς Μέλη μας, οι οποίες και είναι διαθέσιμες, εφόσον απαιτηθεί.

-19, παύση η οποία οδήγησε σε κατάρρευση της τελικής ζήτησης των προϊόντων των χαλυβουργιών και των δομικών προϊόντων στην Ευρώπη με συνέπεια πολλές παραγωγικές μονάδες και χαλυβουργίες να παύσουν να λειτουργούν και να εξυπηρετούν μέσω αποθεμάτων τις αγορές. Με δεδομένο ότι η ζήτηση για τα δομικά προϊόντα έχει επιστρέψει σε πιο φυσιολογικά επίπεδα από το καλοκαίρι και μετά, τα αποθέματα πλέον δεν μπορούν να ικανοποιήσουν την ζήτηση και μέχρι την πλήρη επαναλειτουργία της βιομηχανίας και των χαλυβουργιών **υπάρχει μεγάλη αναντιστοιχία μεταξύ ελλιπούς προσφοράς και ισχυρής ζήτησης, αναντιστοιχία η οποία πιέζει υπέρμετρα τις τιμές.**

Το τελικό αποτέλεσμα είναι οι τιμές σήμερα, και στις ευρωπαϊκές αγορές, να ξεπερνούν σε αύξηση το 100% σε ορισμένα υλικά συγκριτικά με αυτές του Ιουλίου του 2020.³

Επισημαίνουμε την οξύτητα του προβλήματος ειδικά για ορισμένες κατηγορίες εργαλαβιών (ασφαλτικά, σιδηροκατασκευές, βιομηχανικά κτίρια, έργα ύδρευσης/αποχέτευσης κ.ά.) στα οποία οι μεγάλες αυξήσεις των υλικών ενδέχεται να καταστρέψουν τόσο τις εργοληπτικές επιχειρήσεις όσο και τα έργα που έχουν αναληφθεί και εκτελούνται με προσφορές που δόθηκαν πριν ένα και δύο χρόνια.

Θεωρούμε ότι γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι **το αίτημα** που έχουμε εκφράσει με τις δύο σχετικές επιστολές μας καθώς και με την παρούσα δεν έχει κακώς εννοούμενη συντηνιακή αφετηρία αλλά **συνιστά αποτέλεσμα αντικειμενικών συνθηκών που οι εργολήπτες μέλη μας αντιμετωπίζουν** κατά την προσπάθεια υλοποίησης των συμβάσεών τους.

Θυμίζουμε ότι **σε όλη τη διάρκεια της πανδημίας ο κατασκευαστικός κλάδος** είναι ο μόνος από τους σημαντικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας που παρέμεινε ανοικτός και **έχει συνεισφέρει σημαντικά στην προσπάθεια που καταβάλει η κυβέρνηση, ώστε η συρρίκνωση των βασικών μεγεθών της οικονομίας, ΑΕΠ και απασχόληση, να είναι όσο το δυνατό πιο διαχειρίσιμη και αντιμετωπίσιμη.** Παράλληλα, είναι ίσως ο μόνος κλάδος που κατάφερε, εν μέσω πανδημίας, **να αυξήσει την παραγωγικότητά του,** σε αντίθεση δηλαδή, με την εικόνα άλλων κλάδων της οικονομίας, στηρίζοντας και σε αυτό το πεδίο την διεθνή εικόνα της ελληνικής οικονομίας και την συνολική παραγωγικότητά της.

Έχοντας αυτά υπόψη θεωρούμε ότι **το ζήτημα αντιμετώπισης της οξύτατης αύξησης των τιμών βασικών υλικών θα πρέπει να επιλυθεί τάχιστα** προκειμένου οι, καίριες για την συγκυρία, δημόσιες συμβάσεις έργων να συνεχίσουν να υλοποιούνται απρόσκοπτα.

Το **Εθνικό Σύστημα Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Τεχνικών Προδιαγραφών,** το οποίο θα δώσει οριστική λύση και στο θέμα αυτό, θα απαιτήσει όμως κάποιο χρόνο μετά την έκδοση των Υ.Α. που προβλέπονται στον πρόσφατα ψηφισμένο νόμο 4782/21 που τροποποιεί τις διατάξεις του ν. 4412/16.

Προτείνουμε ως εκ τούτου για την **άμεση επίλυση του θέματος, την ανάκληση αναστολής των προβλέψεων του άρθρου 72 του ν. 4782/21** - προβλέψεις που

³ Βάσει αναλύσεων τιμών στο περιοδικό "lemoniteur" <https://www.lemoniteur.fr/article/apres-la-flambee-des-prix-la-menace-de-la-penurie.2136769#xtor=EPR-23&email=dtouliat@central.ntua.gr>

επαναλαμβάνουν ουσιαστικά το σχετικό άρθρο 153 του ν. 4412/2016 - και η οποία αναστολή θεσπίστηκε σε μια **ιδιαίτερη περίοδο για την οικονομία της Ελλάδας**, κατά την οποία οι δημοσιονομικές συνθήκες δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή της, **γεγονός που αναδείχθηκε καθοριστικό στην επιτυχή ολοκλήρωση όλων των έργων που κατασκευάστηκαν την τελευταία 10ετία**. Ωστόσο, με δεδομένο ότι **έχουν παύσει εδώ και καιρό οι προαναφερόμενες ιδιαιτερότητες, ενδεχόμενη συνέχιση αναστολής των προβλέψεων όπως αυτές παραμένουν στο άρθρο 153 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, θα συμβάλει καθοριστικά στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα, δηλαδή, στην αδυναμία ολοκλήρωσης όλων των υπό εκτέλεση και όλων των υπό ανάθεση έργων**.

Ειδικότερα, **οι προτάσεις μας** για άμεση λύση στο πρόβλημα που δημιουργήθηκε, όπως προαναφέρθηκε, το τελευταίο διάστημα αφορούν σε τροποποιήσεις του άρθρου 153 του Ν.4412/2016 όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 72 του ν. 4782/2021 ως εξής:

α) Κατάργηση των παρ. 23 και 25.

β) Προσθήκη παραγράφου: «Για τα έργα εσωτερικού η Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημοσίων Έργων (ΕΔΤΔΕ) θα διαπιστώσει και τις τιμές του προηγούμενου τριμήνου από τη δημοσίευση του ν. 4782/2021 που θα αποτελέσουν αφετηρία σύγκρισης των μεταβολών των τιμών».

γ) Προσθήκη παραγράφου: «Η αναθεώρηση έχει εφαρμογή με έναρξη του υπολογισμού της από το πρώτο τρίμηνο του 2021 και βάσει των διαπιστωμένων τιμών κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2020».

δ) Προσθήκη παραγράφου: «Η Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημοσίων Έργων (ΕΔΤΔΕ) παύει τη λειτουργία της μετά από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης του Γενικού Γραμματέα Υποδομών ύστερα από την έναρξη πλήρους λειτουργίας του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων (ΕΣΤΕΠ-ΤΙΜ-ΤΕΜ)».

ε) Προσθήκη παραγράφου για την πρόβλεψη έναρξης ισχύος των τροποποιήσεων :
«Το παρόν άρθρο τίθεται σε εφαρμογή για τις συμβάσεις που υπογράφονται από την δημοσίευση στο ΦΕΚ του Ν.4782/2021 καθώς και για υφιστάμενες συμβάσεις για τις εργασίες που εκτελούνται από το τρίμηνο δημοσίευσης του Ν.4782/2021 στο ΦΕΚ και εντεύθεν».

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΡΑΚΑΚΗΣ